

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie **M. K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu 12 czerwca 2025 r.

wniosku obrońcy skazanego o wyłączenie SSN Stanisława Stankiewicza

od udziału w sprawie prowadzonej w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt

III KK 50/25

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario*

postanowił:

wniosek obrońcy skazanego pozostawić bez rozpoznania

UZASADNIENIE

Pismem z 16 grudnia 2024 r. obrońca skazanej M. K. wniósł o wyłączenie SSN Stanisława Stankiewicza od rozpoznania kasacji w sprawie zarejestrowanej w Sądzie Najwyższym pod sygn. III KK 50/25 wskazując m.in., że wymieniony sędzia został powołany na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa co powoduje, że udział w orzekaniu tego sędziego w orzekaniu prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wniosek należało pozostawić bez rozpoznania, albowiem jest on niedopuszczalny z mocy ustawy. Argumentacja przedmiotowego wniosku wskazuje, że wątpliwość co do bezstronności SSN Stanisława Stankiewicza ma wynikać z faktu, że został on powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

Z treści art. 41 § 1 k.p.k. wynika, że sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności w danej sprawie. We wniosku nie wskazano natomiast żadnych okoliczności bezpośrednio przemawiających za brakiem bezstronności SSN Stanisława Stankiewicza w przedmiotowej sprawie. Przytoczone zaś przez obrońcę argumentacja nie mogła być rozpoznana na płaszczyźnie treści art. 41 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie podkreśla się, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło to tego powołania (zob. postanowienie SN z 21 czerwca 2023 r., IV KK 460/19; postanowienie SN z 31 października 2023 r., V KK 358/23). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (zob. postanowienie SN z 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22).

Powyższe stanowisko potwierdza również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19, z którego wynika, że art. 41 § 1 w związku z art. 42 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Chybione jest również twierdzenie o wystąpieniu w uwarunkowaniach niniejszej sprawy *nemo iudex in causa sua*. W niniejszej sprawie nie mogłoby dojść do złamania powyższej zasady - sędzia nie orzeka wszak w tym przypadku „we własnej sprawie”, gdyż okoliczności „jego sprawy” nie stanowią przedmiotu postępowania, a wydane przez niego orzeczenie w żaden sposób nie będzie miało wpływu na sferę jego własnych uprawnień, bądź obowiązków prawnych (por. np. postanowienia SN: z 30 listopada 2023 r., I Zo 75/2, z 4 września 2024 r., I Zo 144/24).

Na marginesie wskazać należy, że jedyną możliwością kwestionowania bezstronności sędziego z uwagi na okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego przewiduje procedura przewidziana w art. 29 ustawy o Sądzie Najwyższym, przy czym do zainicjowania tej kontroli koniecznym jest kumulatywne przytoczenie okoliczności związanych z powołaniem, a także dotyczących postępowania sędziego po powołaniu, a także wykazania ich wpływu na naruszenie standardu niezawisłości i bezstronności, mającego wpływ na wynik danej sprawy. Wniosek taki nadto może być złożony w określonej kategorii spraw (art. 29 § 6 u.SN).

Przyjęcie odmiennej wykładni, a więc dopuszczenie badania bezstronności sędziego w trybie art. 41 k.p.k. z uwagi jedynie na uwarunkowania prawne związane z trybem i sposobem powołania sędziego – do czego *de facto* zmierza wniosek obrońcy - prowadziłoby do obejścia przepisów dotyczących trybu, terminu oraz składu rozpoznającego dany rodzaj wniosku (zob. art. 29 § 5 - § 25 u.SN).

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[PŁ]

[r.g.]